

На основу чл. 4.2 и 4.8. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11) и члана 18. Методологије за одређивање тарифа за снабдијевање електричном енергијом у оквиру јавне услуге у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, број 90/14), рјешавајући по захтјеву Јавног предузећа за комуналне дјелатности “Комунално Брчко” д.о.о. Брчко, број 03-02873/21 од 4. октобра 2021. године, на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију одржаној 15. децембра 2021. године, донијета је

ОДЛУКА О ТАРИФАМА ЗА СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ У ОКВИРУ УНИВЕРЗАЛНЕ УСЛУГЕ У БРЧКО ДИСТРИКТУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1. (Предмет)

Овом одлуком утврђују се тарифе, односно цијене електричне енергије изражене кроз тарифне ставове, који служе за обрачун и наплату електричне енергије од купаца електричне енергије који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.

Члан 2. (Потребни годишњи приход)

Јавном предузећу за комуналне дјелатности “Комунално Брчко” д.о.о. Брчко (у даљњем тексту: Комунално Брчко) за дјелатност снабдијевања електричном енергијом у оквиру универзалне услуге одређује се потребни годишњи приход у износу од 2.086.000 КМ.

Члан 3. (Тарифни ставови)

Тарифни ставови за испоручену електричну енергију за купце који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине су сљедећи:

Опис			Тарифни ставови за снабдијевање у оквиру универзалне услуге*							
			Обрачунска снага		Активна електрична енергија		Мјерно мјесто купца		Прекомјерно преузета реактивна електрична енергија	
Категорије потрошње и групе купаца		Јединица мјере	КМ/kW/мјесец		фенинга/kWh		КМ/мјесец		фенинга/kvarh	
Назив категорије	Назив групе	Сезона Доба дана	ВС (зима)	НС (љето)	ВС (зима)	НС (љето)	ВС (зима)	НС (љето)	ВС (зима)	НС (љето)
0,4 kV – остала потрошња	1 ТГ	ВТ	11,50		10,09		5,15		4,19	
		МТ			5,05					
	2 ТГ	СТ	3,41	2,62	17,95	13,79			4,30	3,31
		3 ТГ			ВТ	21,38				
		МТ			10,69	8,22				
	1 ТГ	СТ	1,95	1,50	14,12	10,87	5,15			

0,4 kV – домаћинства	2 ТГ	ВТ			16,66	12,83			
		МТ			8,33	6,41			

*Тарифни ставови не садрже износ пореза на додату вриједност.

Члан 4.

(Обрачунска снага)

Обрачунска снага износи 5 kW за тарифне групе купаца из категорија потрошње на 0,4 kV код којих се обрачунска снага не утврђује мјерењем (2. и 3. тарифна група из категорије *остала потрошња*, 1. и 2. тарифна група из категорије *домаћинства*).

Члан 5.

(Тарифни ставови према сезонама и добу дана)

- (1) Тарифни ставови за активну енергију примјењују се према сезони, и то:
 - а) у вишој сезони (ВС) од 1. октобра до 31. марта,
 - б) у нижој сезони (НС) од 1. априла до 30. септембра.
- (2) Тарифни ставови за активну енергију примјењују се према добу дана, и то:
 - а) већи дневни тарифни ставови (ВТ) од 6 до 22 сата током зимског рачунања времена, односно од 7 до 23 сата током љетног рачунања времена,
 - б) мањи дневни тарифни ставови (МТ) од 22 до 6 сати током зимског рачунања времена, односно од 23 до 7 сати током љетног рачунања времена.
- (3) Изузетно од става (2) овог члана, за категорију потрошње домаћинства тарифни ставови за активну енергију примјењују се према добу дана, и то:
 - а) већи дневни тарифни ставови (ВТ) од 7 до 13 сати и од 16 до 22 сата током зимског рачунања времена, односно од 8 до 14 сати и од 17 до 23 сата током љетног рачунања времена,
 - б) мањи дневни тарифни ставови (МТ) од 13 до 16 сати и од 22 до 7 сати током зимског рачунања времена, односно од 14 до 17 сати и од 23 до 8 сати током љетног рачунања времена, те недјељом.

Члан 6.

(Обавеза објаве тарифних ставова)

Комунално Брчко дужно је на одговарајући начин објавити тарифне ставове и релевантне одредбе ове одлуке, те их учинити доступним свим купцима на подручју Брчко Дистрикта БиХ.

Члан 7.

(Завршне одредбе)

- (1) Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а примјењује се од 1. јануара 2022. године.
- (2) Диспозитив Одлуке објављује се у “Службеном гласнику БиХ” и службеном гласилу Брчко Дистрикта БиХ.

Образложење

Сходно Одлуци о оснивању јавног предузећа “Комунално Брчко” д.о.о. Брчко (“Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ”, бр. 20/07, 21/07, 24/08 и 33/09), Комунално Брчко дужно је омогућити дистрибуцију електричне енергије, те вршити снабдијевање корисника система и купаца електричном енергијом на свом подручју дјеловања.

У складу са чланом 7. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11

– у даљњем тексту: Закон о преносу) и чланом 10. Закона о електричној енергији (“Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ”, број 27/21), за обављање ових активности Компанија је била дужна прибавити лиценцу Државне регулаторне комисије за електричну енергију (у даљњем тексту: ДЕРК), а према условима, критеријумима и процедурама које одреди ДЕРК.

Комунално Брчко је власник лиценце за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије на подручју Брчко Дистрикта БиХ, регистарски број 05-28-12-216-19/20, издате Одлуком ДЕРК-а, 7. октобра 2020. године (“Службени гласник БиХ”, број 67/20) и лиценце за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији Босне и Херцеговине, регистарски број 05-28-12-223-16/17, издате Одлуком ДЕРК-а, 11. октобра 2017. године (“Службени гласник БиХ”, број 75/17).

Тарифе за услуге производње, дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом у Брчко Дистрикту БиХ, сагласно напријед поменутих законима, регулише и одобрава ДЕРК.

Комунално Брчко је 4. октобра 2021. године дописом број 03-02873/21, упутило ДЕРК-у захтјев за одређивање тарифа за услуге дистрибуције електричне енергије и тарифа за снабдијевање у оквиру универзалне услуге.

Почетак тарифног поступка је услиједио доношењем Закључка ДЕРК-а о покретању поступка за одређивање тарифних ставова за услуге дистрибуције електричне енергије и тарифних ставова за снабдијевање у оквиру универзалне услуге број 04-28-5-264-6/21 од 13. октобра 2021. године.

Тарифни поступак је спроведен у складу са правилима ДЕРК-а. Обавјештење о покретању поступка и саопштење за јавност издати су 15. октобра 2021. године. У поступку није било субјеката заинтересованих за добивање статуса умјешача. Припремна расправа одржана је 4. новембра 2021. године путем интернет платформе, а формална јавна расправа 10. новембра 2021. године у Брчком. Извјештај водитеља поступка достављен је подносиоцу захтјева за тарифе 30. новембра 2021. године. На Извјештај водитеља поступка није било коментара од стране подносиоца захтјева.

Разматрање поднесеног захтјева кроз поступак одобравања тарифа у највећој могућој мјери мора испоштовати основна начела која прописују да ће тарифе бити праведне и разумне, равноправне, засноване на објективним критеријумима и оправданим трошковима и одређене на транспарентан начин.

У табели 1. дати су подаци за дјелатност снабдијевања електричном енергијом, и то одобрени трошкови за 2018, 2019. и 2020. годину, процијењени трошкови за 2021. годину, планирани трошкови за 2022. годину, те износ одобрених трошкова за 2022. годину.

Табела 1.

	СНАБДИЈЕВАЊЕ Врста трошкова	2018. и 2019. Одобрено по (КМ)	2020. Одобрено (КМ)	2021. Процјена (КМ)	2022. Захтјев (КМ)	2022. Одобрено (КМ)
1.	Материјални трошкови	248.500	220.000	150.000	200.000	220.000
2.	Трошкови услуга	150.100	150.000	150.000	150.000	150.000
3.	Трошкови радне снаге	1.350.600	1.390.000	1.450.000	1.400.000	1.400.000
4.	Амортизација	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
5.	Нематеријални трошкови	100.000	100.000	100.000	100.000	80.000
6.	Остали расходи	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000

7.	Трошкови камата и остали финансијски трошкови	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
8.	Регулаторна накнада	26.000	26.000	26.000	26.000	26.000
	Укупни трошкови и расходи	2.085.200	2.096.000	2.086.000	2.086.000	2.086.000

У табели 2. приказан је процјењени број купаца на почетку 2022. године и остварена потрошња електричне енергије по категоријама потрошње у 2020. години:

Табела 2.

Категорија потрошње	Број купаца	%	Потрошња (kWh)	%
35 kV	1	0,003	7.140.000	2,93
10 kV	67	0,183	39.741.163	16,31
0,4 kV - остала потрошња	3.735	10,228	48.091.033	19,73
0,4 kV - домаћинства	32.270	88,365	138.369.227	56,78
0,4 kV - јавна расвјета	446	1,221	10.346.388	4,25
Укупно	36.519	100,00	243.687.811	100,00

Купци из категорија потрошње *домаћинства* и *остала потрошња* (купци који имају право на снабдијевање у оквиру универзалне услуге) у укупном броју купаца електричне енергије на подручју Брчко Дистрикта БиХ имају учешће од 98,59%.

Како је трошак снабдијевања директно зависан од броја купаца електричне енергије јер се односи на послове фактурисања, обрачуна, припреме и издавања рачуна купцима, наплате рачуна и остало, очигледно је да се највећи дио овог трошка односи на купце из наведене двије категорије.

Комунално Брчко је затражило повећање просјечне цијене снабдијевања у оквиру универзалне услуге за 6,2% и то повећање просјечне цијене купцима из категорије *домаћинства* за 6,43% и купцима из категорије 0,4 kV - *остала потрошња* за просјечно 5,92%. Захтијevano је и повећање цијена тарифног елемента активна електрична енергија за 1ТГ у категорији 0,4 kV - *остала потрошња* за 15%. Такође, захтијevano је признавање добити јавном снабдјевачу од 2% од укупних трошкова набавке електричне енергије за категорије купаца који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге, а у складу са чланом 14. Методологије за одређивање тарифа за снабдијевање електричном енергијом у оквиру јавне услуге у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 90/14, у даљњем тексту: Методологија).

С обзиром да је просјечан број купаца електричне енергије у Брчко Дистрикту БиХ константан у дужем временском периоду, Комисија је прихватила аргументацију водитеља поступка о одређивању износа појединих трошкова датих у табели 1, те одобрава 2.086.000 KM за дјелатност снабдијевања у оквиру универзалне услуге, односно да се тарифни елемент *накнада по мјерном мјесту купца* задржи у износу од 5,15 KM по купцу/мјесечно.

Планирана количина електричне енергије за испоруку купцима у оквиру категорије *домаћинства* за 2022. годину износи 141,87 GWh, а код категорије *остала потрошња* 50,47 GWh.

Комунално Брчко има потписан Уговор о набавци и испоруци електричне енергије за потребе конзума у Брчко Дистрикту БиХ за 2021. и 2022. годину. Уговорена набавна

цијена електричне енергије за 2022. годину износи 10,8855 фенинга/kWh, која укључује трошкове по основу плаћања тарифе за услуге преноса, тарифе за рад независног оператора система, тарифе за системску услугу и трошкове балансирања. Ови пренесени трошкови су разматрани у оквиру одређивања тарифа за дистрибуцију електричне енергије и они су у тренутку потписивања уговора о набавци електричне енергије износили 1,4388 фенинга/kWh, а њиховим одузимањем од набавне цијене за 2022. годину долази се до износа од 9,4467 фенинга/kWh као калкулативне цијене за израчун трошкова набавке електричне енергије. Слиједом наведеног, трошкови набавке енергије за снабдијевање купаца у оквиру универзалне услуге износе 18.170.028 КМ, од тога 13.402.175 КМ за купце у категорији *домаћинства* и 4.767.853 КМ за купце у категорији *остала потрошња*. Комисија напомиње да је потписивањем двогодишњег уговора Комунално Брчко постигло цијену набавке за 2022. годину на приближно истом нивоу као и за 2021. годину.

У првих 10 мјесеци 2021. године уочава се количина од 0,57 GWh електричне енергије која има третман 'властите потрошње'. Она није валоризована у финансијском смислу, а користи се за снабдијевање објеката регулисане компаније. Енергија властите потрошње за 2022. годину је билансирана у количини од 0,7 GWh.

Трошак *радне снаге* по свом износу је доминантан трошак у пословању регулисаног субјекта и чини 67% укупног трошка дјелатности снабдијевања. Кроз дужи временски период уочава се нетранспарентна алокација трошкова радне снаге коју чине упослени у радној јединици Администрација, а који су ангажовани на пословима дистрибуције и снабдијевања електричне енергије. Током формалне јавне расправе, појашњено је да је 83% радника у радној јединици Администрација ангажовано на пословима дјелатности дистрибуције и снабдијевања. Од тог броја, 70% радника из радне јединице Администрација је ангажовано на пословима дјелатности дистрибуције, а 30% на дјелатности снабдијевања. Такође, Комунално Брчко није радило анализу броја упослених у смислу алоцирања на регулисани (универзална услуга) и тржишни дио снабдијевања.

У складу са чланом 15. став (1) Методологије, укупни трошкови набавке електричне енергије алоцирају се на тарифни елемент *активна енергија*, што резултира повећањем тарифних ставова за активну електричну енергију у категорији *домаћинства* и категорији 0,4 kV - *остала потрошња*. Просјечна продајна цијена за снабдијевање купаца у категорији *домаћинства* се повећава за 3,77%, док за категорију 0,4 kV - *остала потрошња* повећање износи 3,17% у односу на реализоване просјечне цијене у наведеним категоријама потрошње у 2021. години. Наведене промјене просјечних цијена по категоријама потрошње су резултат пројектовања заснованог на односима величина снаге и енергије реализованих у оквиру категорија потрошње, тарифних група, те дневних и сезонских периода у 2022. години, односно енергетског модела конзума који је достављен у оквиру захтјева Комуналног Брчко. Свака промјена енергетских величина по категоријама потрошње, тарифним елементима, тарифним групама, те дневним и сезонским периодима ће се рефлектовати одступањима од овако пројектованих просјечних промјена цијена.

Такође, уважавајући износ одобреног трошка за снабдијевање у оквиру универзалне услуге, као и потребу избјегавања нагле промјене тарифа у складу са најбољом међународном регулаторном праксом, ради ограничавања значајног повећања трошкова за електричну енергију код купаца из категорије *домаћинства*, Комисија је одлучила да у овом тарифном поступку не одобри добит у дјелатности снабдијевања купаца у оквиру универзалне услуге.

Како је, у складу са чланом 21. Методологије, обавеза ДЕРК-а да постепено елиминише постојање унакрсних субвенција које тренутно постоје између категорија *остала потрошња* и *домаћинства*, то се наведеним промјенама тарифних ставова унакрсна субвенција пројектује на износ 12,2%, што је значајно мањи износ у односу на присутне унакрсне субвенције код осталих јавних снабдјевача у БиХ.

Уважавајући значај континуираног снабдијевања електричном енергијом свих купаца у Брчко Дистрикту БиХ, као и евидентно повећање цијена на берзама електричне енергије у регији, и даље је нужна активна улога надлежних институција Брчко Дистрикта БиХ кроз посебне програме заштите угрожених категорија купаца.

Према мишљењу Комисије, предложени тарифни ставови пружају реалну основу регулисаној компанији да за дјелатност снабдијевања купаца електричном енергијом у оквиру универзалне услуге оствари потребан приход који омогућава несметано функционисање.

На основу напријед изложених становишта Комисије, у оквирима њених дискреционих права да потврди репрезентативност и оправданост свих поднијетих података и тврдњи, да процјењује степен вјероватноће остварења свих прогнозираних трошкова и расхода и да одобрава тарифе уважавајући и конкретне околности у периоду подношења захтјева за одобрење тарифа све до објективизације услова за њихово прецизније одређивање, те користећи овлашћења утврђена Законом о преносу да уређује и питања регулисања дистрибуције електричне енергије купцима на подручју Брчко Дистрикта БиХ, Комисија доноси одлуку као у диспозитиву.

ДЕРК ће континуирано пратити ефекте примјене усвојених тарифа, задржавајући право подешавања тарифних ставова када оцијени да је то потребно.

У складу са чланом 9.2 Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини, против ове одлуке може се покренути поступак пред Судом Босне и Херцеговине подношењем тужбе у року од 60 дана од дана пријема.

Број: 04-28-5-264-19/21
15. децембра 2021. године
Тузла

Предсједавајућа Комисије
Бранислава Милекић